

فی ۹ محرم سنه ۳۲۷ و فی ۱۹ کانون ثانی سنه ۳۲۴

جمعیت علمیہ اسلامیہ نیک ناشر افکاریدز

مدرسہ مسئول

محمد فطین

سر محرر

فانچیز درساملرندن

مصطفی صبری

صاحب امتیاز

فانچیز درساملرندن

نہری احمد افندی

مندرجات

سیاست شرعیہ	محمود کمال
ادبیات	تأثیر عظیم
قطعة تاریخیہ	خلیل ادب
یا حسین	مقالہ مہمہ
عالم اسلام	شرق، غرب، حدی
متفرقہ	شرق، غرب، حسین حازم
	تاریخ اسلام محققین
	طاهر المولوی
	اسلامیت و مدنیت و حریت
	محمد رفت

نسخہ سی ۵۰ پارہ در

آبونہ اجرتی	انستابول ایچون
ولایت ایچون	برسنہ ۷۵ غروش
۸۵ فروش	الی آلی ۴۰
۴۵	
ممالک اجنبیہ ایچون	
۱۸ فرائق	
۹۰۵	

درج ابدلیان اوراق اعادہ اولغاز

قارڈر مزہ :

اکثر مقالہ آیات کریمہ و احادیث نبویہ درج ابدلش بولندیش نظر اعتبارہ آلتہرق رطابتسز لکدہ بولنلماسی
رجا اولتور .

زاده در « دینچه » حریفك كوزه لیکندن بزار اولان جناب ثریا آرق صبر ایدمه اش و قاشلرینی چاقوب : « اوت ، کورمش ایدم . اوچاق زاده اولدینی قورومدن بس بللی ! » دیش ایدی مرحومك او وضی ، بو مقابله سی بنه قدر کولورمش ایدی .

ثریا بلك فضائل موهوبه و مکتوبه سی ، بودرلو لسانلری مجملأ تصویر ایتلك ایستاسم مستقل برجلد وجوده کتیرمك اقتضا ایدر . بوریشان بش اون سوزی براریه طوبیلاق ، بومحافل گزینده بولندرمه مدن مقصدم ، مرحوم مشارالهی بیامه یی و طنداشلرمه ده برنیذه طامق و یاد نام جیلنه وسیله باب اولمدر . آرق بردیجكم قلش ایسه اوده : ثریامزك عفو و غفران الهی به مظهریتی ، يك چوقلری عجز و سفالت ایچنده و بیوك برادیجرك قولنجه جنون محرارلرنده ، ورم دوشكارنده ترك حیات ایدن بومزیت و فطرتده کی ارباب كالنرك بوندن بویه اولسون نائل سعادت اولملرینی تمیندن عبارتدر .

مقری کوی : خلیل ادیب

—

مقاله مهجه

اختلاف امتی رحمة و امة

نوع انسانیتك بقای مدینته ، مدینتك قوامی ده عدالتدر . عدالت ایسه اولأ قانون ثانیأ اوقانونك حسن تطبیق و اجراسنه وابسته در . قانون مذکور اول امرده افرادك حریت و مساوات مشروعه و حقوق طبیعی سی اساسنه مستند اولورق حالا واسه تقبالا احتیاجات بشری نی تأمین ، مقاصد حیاتی نی تمین ، روابط اجتماعی نی تأیید ، مزیات انسانیتی نی تکمیل کافل اولوب زمان و مکان و حیسیات اعتباریه ملا باطلاق اولماق و قابل تطبیق بولنق لازمدر .

سینك ، امل بقاگزین و معالی پسندینك مرتبه بلند و مستثنای بیلدرر .

ثریامن طبعاً اطافه ده يك متایل ایدی . حافظه سی تزین ایدن قنرات شوق انکیزدن بعضی لری نی مناسبته نقل ایدردی . بالمناسبه شعلجات و هزارانه عائد قطععات وادیات اوقودینی ده اولوردی . لکن سجه شهریه مالک اولماق له برابر شرعه ده يك اوقدر اهمیت ویرمد . یکنندن الشاد اشعارده یالکیز فکر و معانی محافظه ایله ، اوزان و قوافیه چوق دفعه مسامحانی کوریلوردی . مثلاً برکون مناهتله :

باداشوب ابن یسین ایله حالت
دولتی ایشته بو حاله قودی
بریمی کتیردی حالت نزع
اوبری ده واستنه یسین اوقودی

قطعه نی اوقومش ایدی . او زمانه قدر ایشته دیکم ویر اثرده تصادف ایتدیکم بوقطه نی درحال :

ابن یسین ایله حالت باداشوب
ایکیسی دراتی بو حاله قودی
بریمی حالت نزع کتیروب
اوبری اوستنه یسین اوقودی

صورتنده کندوسنه اوقونجه کولهرك : « ایشته شمدی شره بکزدیدی ، بن اوتدبری وزن و قافی نی بجره میورم » دیش ایدی . و آرق نزمان بریت ویا قطعه اولورسه ، « سن ونك وزنی ، قافیه نی اوبدیر بویه دیر ایدی .

برکونده اولطه جیلدن بری ثریا بكة صوقوله رق ملککلرندن بی کلن و پراز اول طامش اولدینی همشر . یسندن بحث ایدیور ، متادلری اوزره مناقبی صابوب دوکمله بتیره میوردی . بوحرکتدن مقصدی او آدمی بردارمه قابولاندیرمق ایچون چاره تجریمی ایدی . برآراق اولطه سی « يك دولت دوشکونیدر اوجاق

بوسید، مبددرکه سیاست خارجیه لیه منافع مشترکه اوزره بر دأره صلح و مناسبت ترسم ایتمکده بولسان هیئت دولیه بر طرفدن حقوق دول و مالی احکامچه بر برلرینه کال تماس و قهریه کمک آرزوسنده بولندقلری حالده دیگر طرفدن سیاست داخلیه لری نقطه نظرندن هرری کندی منطقه لریک ایجابات محیطه و مرکز به سببه متناسب قوانین مخصوصه و مسئله اتخاذیسه مجبور بولنقده درلر .

دول معظمه ای دوشونورلورسه بیلنر که شکل حکومتلرنده بر برلرینه متقارب و متشابه اولقی مرتب سندن ایلرو کچمه مشلر ، تشکیلات اداره اعتباریه ده عین حالده بولنملرلدر .

حکمت حقوقلری ، فلسفه قانونلری دخی بو وجهله متخالف اولدینی کی حادثات و قوانین طبعیه ایلر حسیات اهالی اوزرنده محاکات حکیمان و دور اندیشانه مستند بر فلسفه تعقیبه و تحلیلات صرفه و عصیت بمحضدن تبریه طوغری کتمکده در .

مثلاً غریب حقوقک اساسی تشکیل ایدن روما حقوقده قاعده اسلیه اولهرق و حقوق بشر کندیسلیه طوغار کندیسلیه اولور و نظریه سی بروقت غریبه دستور العمل ایدی . قبل التولد و بعد الوفا انسانلرک بر حقه اهلیتلی اولدینی قبول ایدیلردی . بناء علیه رحم مادرده کی جنین اصلاً بر حقه حق حیات اهل عید ایدیلدیکندن نه بر حق عادی به مالک نه بر متجاوزینه قارشو آیین جزایه مستحق بیلنمزدی . اخیراً بونظریه بسبتون دکندی و قصداً اقاط جنین ایدن ابون بیلر مستحق جزا کورلدی . بوکادار نظریات و اسه حاصل ایدلدی . شمدی انصاف ایدلم نرم علم اصولده اهلیت مجزیه کی حتمی و اسه نظریات مذکورده نک برلرله عمیقینه تشکیلی ایدن بحث مذکورک ایضاح ایتدیکی معالی اصل تجلی ایتدی . زه بحث مذکورده اهلیت حقوق کرکله و کرکله علیه کرک ناقص و کرک کامل کرک

نفس وجوبه کرک وجوب ادایه منقسم اولهرق اولاً مبدأ حیاندن اعتبار ایدیله چکی و بو حیات وجود مستقل ایلر کسب استقلال ایله چکی و وجود مستقل کال عقل یعنی بلوغ و رشده ایلر تکمل ایله چکی و جنین رحم مادرده کی حیاتی تاریخندن اعتباراً من وجه والده سندن جزاً بولندینی من وجهه . حیات مخصوصه مالک اولدینی نقطه سندن لیه عائد احوال ممکنده حریت و نسب ارث ، وصیت و سائر که منافع ممکنه به اهلیت اولمسی و بو اهلیتی افا ایدلر غریه و سائر که جزایه مستحق بولمسی و بعد التولد وجود مستقلدن صکره سن تمیز و عدم تمیز اعتبارلرله بر جوق مراتب اهلیتده ترقی ایتسی کی اصول دقیقه نک استنباع ایتدیکی مباحث عمیقه مک قدری بیللمک و ایضاً شکر انجک لازم کلور .

شمدی به قدر هئات دولیه مک فوروقلی بیلدیزی دئمک اولان دولتن بوسکره انقلاب سماعت مأبزه برکوک نوطالع غنائی شکلنه کیردی . مشروطیتی اعلان ایدلدی . مظلومه دولیه در محور حرکت قزاقق استعدادینی کوستردی . بوکا کال عجب و حیرتله منطف اولان ایلک نظریل مشروطیتک شریعت اسلامیه مظهر حسن قبول اولوب اوله میجنی و نتیجه نک نه منجر اوله جنی جهتته متوجه بولندی . محافل خارجیه بونکله طولدی . زیرا هرکس بیلوردی که کسوه شرعییه کیرمین بر شکل حکومت ، برادره ، بر قانون بو ممکنه کیرسه ده یابدار اوله مزیدی . بناء علیه باجلله معاملاتی مخافه الله استقامت ، حریت ، عدالت ، مساوات ، اخوت ، تأمین مصالح عباد ، تزئید عمران بلاد ، تکثیر سواد مدنیت تعمیم انواع معرفت ، احقاق حقوق ، تهذیب نفوس قلع فسق و فساد اعحای فتنه و فجور و حفظ عهد و میثاق ، انجاز وعدو و عید ، التزام اصول مشورت ، اعتصام روابط وحدت کی ارکان مناط اوزره مؤسس اولان شریعت اسلامیه معشوق قدیمی اولان حریت و مشروطیتی دراغوش ایتدی . ا ک اولان محبت و صمیمیتی یار و غیاره تفهیمه

ایستوری، بناء علیہ بزمنہ یاراسقی هر نه بکرسه ک
سرمایه ذاتیه سنی داخله زدن بکلمه من اقتضا ایدبور .
اوله ایسه هان تبعه منک صنوف و عناصر مختلفه سنه بر
عطف نظر ایدلم کورورکه اکثریت عظمائی عناصر
مسلمه بر قسمی ده عناصر غیر مسلمه تشکیل ایدبور ،
اولا عناصر غیر مسلمه هم بدرجه قدر فکر آ
مترقی و محب وطن عناصر غیر مسلمه ای یلیرلر که کندیلر .
بنک بو عملکرده مظهر نعم رفاه و سعادت اوله یلیرلر
عناصر مسلمه نك حکم قانونه تمام مطاوعتلی ، سوئه
فکر به ده ترقیلرله کسب مدنیت کامله ایلمه لرینه
وابسته در .

ینه یلیرلر که آرلرنده آز چوق ظهوره کلن
سومومسوزک ایکی طرفدن بریشک ایجابات دینه سندن
دکل هر ایکسوزک باشارنده ک بلای مبرم استبدادک
شامشیر .

آکر بویه اولمسیدی ، اعصار مدیده دنبری بر آره ده
باشملرینی عقل تجویز ایچردی .

دیمک که مسلمانلر قانون شناس اولمی که غیر مسلملرک
حقوقی ده محافظه ایدلسون .

مسلمانلرک ایسه کسوه اسلامیه ده کورمه جکری
هیچ بر قانونه معاوعت ایخه جکری و ایدمه یلیرلر ایچون
صرف ایدله جک زمانلرک ، امک لک یشه عقیق قانق
احتمالی بولاندینی درکار ایدو کندن « شریعتک کسیدیکی
بارمق آجماز » . مثلی اک بدوی برعشیرتک ترجان
حسباتی اولان اهالیم نظر اعتباره آلنه رق - وطنی اعمار
ایتمک ایستور ایسک - مملکتک سرعلا تطبیق آرزو
ایدیان هر قانونی شریعت اسلامیه مضایف قیلیم یعنی
هر قانون فلسفه فقهیه مستند بولنق اقتضا ایدر که هم
افراد مسلمه بنجامها دائره اطاعت قانونیه گیرسون کرک
مسلم و کرک غیر مسلم هیچ بر فردک حقوقه تجاوز حریته
عرض ایچسون ایدر سه اطاعتی فرض یلیدیکی قانونک
تعین ایدیدیکی جزای سزایه بیون اکسی ممکن اولسون

جالبشیدی ، قانون اساسی موافق شرح مشر فدر دینلیدی
هان حرر جان بیلندی شبه سزدرکه قانون اساسی کسوه
شرعیته برؤنسه ایدی نه بو احترامه نائل نه بو اعتصامه
محل اولوردی .

بوگون ایسه لاف زمانی یکدی ایش زمانی کلدی
مجلس مبعوثانمز ، محفل مشورت مز انعقاد ابتدی . قانون
اساسیتک تعدیل ییله قرار گیر اولدی . مشروطیتی بر
وجه مشر و ح دراغوش ایدن شریعت عجبیا بوگون
مشروطیتدن نه معامله کورده جک نه وائلک حلقه لزوم
کورلدی . مشروطیت اصلی کی بیلیمک فروغاندده
شریعتک غایت ترؤیحنه التفات ایدمه جکمی . بوقسه ایشم
بندی دیوب کچه جکمی .

مملکتک مزک . ملتک مزک بو آنه قدر باشیندن کچن
سلاسله مصائب قانونمز اولد یقندن دکل ایدی قانونلر مزک
اسمی وار جسمی یوقدی . دها طوغریسی حکمی
یوقدی . حالبوکه اصل قانون نظر یانده دکل فعلیاتده لازم
ایدو نقطه سندن بتون نظر لرمزک تطبیقات قانونیه نك
حسن انتظامندن بشه هان بر شیک منعطف اولمامسی
لازمه دندر . بر طرفدن آجرا آنده کال کریمی ایله دیگر
طرفدن مملکتک مز حسابیله متناسب اولیان ، احتیاجات
حاضره مدینه مزه موجودیت کامله عثمانیه مزه
موافق بولمیان قانونلر بر شیه تقلید نو هوسانه دن عاری ،
حسبات قاضیه عثمانیه مز قدر متعالی قوانین اقامه
ایتمک که اساس مقصد مدنیت حاصل اولسون . بونی
تعین ایتمک ایچون ایسه بزکره آفاق سیاسی مزه بر کرده
آذربایق ، کوزندن بحر محیط هندی و صحرای کبیر
آفریقیه طوغری اوزانوب کیدن منعطف عثمانیه ده
ساکن مسلم غیر مسلم اه اینک حسبانیه و حقوق و آمانیه
عطف نظر ایممز اقتضا ایدر .

آفاق سیاسی مز داخله مملکتک مزه هر نه صورتله
اولور سه اولسون مدینه پورانه تنظیم احوالیه تعقیب
صلح و مسالمت کی حرکات صفائح شادانه تور ایتمک

همه ملتززه بحق مدار شرف اولان علم جلیل فقه‌دن
استفاده ایدیلرک هیچ اولمز ایسه
کهن خرقة خویش پیراستن
به از جاء عاریت خواستن
سرینه اهتال ایداش اولسون .

فقط بوصورنده اوج شی وارد خاطر اولیور .
(۱) عجبا اوروپا بوکا نه دیه جک .

(۲) عجبا بوجبه مال غیر مسلمنه ک حق-وق
مساواتی محافظه ایدیلرک جکی یوقسه مسلمانلر هپ
کندی طرفه می یونته حق .

(۳) علم جلیل فقه مدنیت حاضره ک معاملات
ششانی احاطه ایدیلرک جکی یوقسه ملکاتی تعصبات
جاهلانه ایله بوغجه می ؟

ایشته بوسواللر بعضلرجه فایت مهم کورینور .
حالبوکه مهم کورنیدکی قدرده دکر سزدر . اول امرده
برنجی خاطر می یوقاروده سبق ایدن جوابیلر برابر
معالله ایدلم . اوروپا ک کک حقوق و مناسبات دوله
نظراً کک عقلاً کک حکمتاً بزدن بکادیکی برشی وارسه
اوده عهد پرورانه مسالت جویا برمسلاک مستقیم
تعذیلر تبعه مزک حقوق اساسیه حریت و مساواتی
بالحافظه والتکفل توزیع مدلت ، نشر معرفت ، تقرر
مدنیت ، تعمیم صنایع ، توسیع تجارت ، تنظیم امور
ملککندر . بزونی یاللمده نه صورتله یابارسق یاللم . اگر
کندی سرمایه من کندی سهی واجتهاد منله یابارسق
مدنیت اسلامیه ک مانع ترقی دکل سائق و مشتاق مالی
اولدیفی ماده انبساط ایدرک ده زاده مظهر تقدیر
اوله جعفرزده شه یوقدر . اوروپا لیرک حقیقت پرست
اولدیفنه شه من ایتمیز .

ایکنجی خاطر ایسه یک بدیهی الحذر . چونکه
بوایده کی قاعده منصوصه می (لهم مالنا وعلیهم ما عانینا)
برهان مساواتندن عبارت بولنان شریعت اسلامیه تحت
ضماننده بولنان مال غیر مسلمه می منفعت و مضرتده

مساری طوبیغی جهله برزمی ایچون برمسلمانی قصاص
ایدر . اک فقیر برخرستیان ایله برپادشاهی محکمه عدالته
یان یانه یکنسق اوله رق طوردیور مق محاکمه ایکنجی امر
ایلر سه معاملات سائرده نه درجه مساواته رعایت ایده جکی
یک قولای قیاس ایدیلر .

اوجنچیسنه کلنجه : ملومدر که شریعت اسلامیه ده
ایکی نوع حکم واردر . برسی احکام منصوصه دیکری
احکام مجتهد فهادر . احکام منصوصه انسا نلرک قیامده
تغیر نایدیر اولان احوالی حقننده در (هو الذی جعلکم
خلائف فی الارض) (ان اکرمکم عندالله اتقیکم) نصوص
جلیله سنک تعیین ابتدایی حریت و مساوات بوقیلدندر .
مثلاً ارککلرک قادینلر قادینلرک ارککلر اولان جاذبه
بشریه لری بیک سنه اول نه ایسه قیامته قدر ینه اودر .
بوزلر عائد احکامکنده لایستیر اولسی طبعیعدر . ایشته
یاکنز بوکی احکام شرعیه بالخاصه قرآن عظیم الشانده
محکم صورته بیان اوله رق تغیر نایدیر اولمشدر . مع
ما فیه احوال استثنایین ینه قورتلما مشدر .

ایکنجی قسمه کلنجه : نسخ شرایعده کی حکمت
ایجابجه زمان مکان احوال و اشخاصک تفاوتیلر متفاوت
وبولرک تغیر یله تغیر بولنان احکام معالله واجتهادیه صرف
وعادات و حاجاتک اهمیتی اعتباریلر (ازمانک تغیر یله احکامک
تغیری انکار اولنه من) قاعده کلیه سنک مدار تدوینی
اولان سرشرعی اوزره حکمت حقوق اسلامیه اولان علم
اصول فقهده معین طرز عمیق و عیمده بر فلسفه جدیه
حقیقیه یله ربط اولمشد که ازمانک تغیر یله تغیر ایده جک
احکامی ینه کندیسی تمیین ایتمکی در عهده ایدرک مدنیت
حاضره من دکل بوندنوبله رونگون اوله جق ترقیات
کونا کون نتیجه سی اولان مدنیتک معامله لری بیله آنک
داره شمولندن جیق من وجیق مق احتمالی یوقدر .
شریعت محیط دکدر دینلر شریعتی ییلاندلر . شوقدر
وار که آدم ایستر . سهی و همت ایستر .

کک قوانین طبیعیه کی کک قوانین تعلیمیه الهیه کی

حادثات و معاملات کا یہ منہی دہ تعین ایلر۔ اول امر دہ فقہ حنفی دن تدقیق و تعلیق و جمع و تألیف باشلار۔ و احتیاج ناسہ ارق و ارق اولان مسائل ہر ہانکی مذہب دن اولورسہ اوسون آیلر۔ و فرضا بولور دہ بولہ مہ جعفر ضروری الحلق بر حاد ثبہ تصادف ایدرسک حانی عیناً بولہ بیلہ جکمز اوروپا قوانیندن دکل قواعد فلسفہ شرعیہ منزله حل و تعین ایلر۔ و بوسورتلہ اولیلہ بر قانون محیط میدانہ کثیر برزکہ عالم مدنیت پارمق ایصیر۔ و محلہ منزیلہ انک بر حقیقہ مختصرہ سی کی قابلہ۔ بوبادہ زاپونیا نک دہ بزہ درس امتثال اولسی اقتضا ایدرکہ انجیق بوسورتلہ حسیات منزی احتوا ایدن بر قانون من میدانہ کایر۔ و ملکتمزک بتون سلامتی تأمین ایتیش اولورز۔ و حقیقہ دہ موجود تجزی اثبات ایتیش بولتورز۔

بوندل صکرہ دہ مکتب و مدرسہ لر مزیدہ بیوک بر مقایسہ قوانین فی دہا شمولی بر حکمت حقوق و علم اصول فقہ تدریس نہ بول آیتیش اولورز۔ بالآخرہ محاکم منزی دہ شرعاً ہر ایک سی جائز اولدنی و جہلہ یا حاکم منفرد و یا حاکم مشترک اصولارندن بری بالقبول توحید و تفسیق و اصلاح ایدرک اہل تیزی ایکی جامع آدہ سندہ قالمش بی نمازہ چورمز۔

مسئلہ معروضہ جوازی مختلف فیہ اولان تلفیق مذاہب دیمک بیلہ اولدینقی اونون مایلیدر۔ زیرا بر مسئلہ دہ ایکی مذہب اللہ عمل مناسی مضمون دکلد۔ جواز ندہ ایسہ ہیج شہہ یوقدر۔ متقدمین فقہای اسلام علی الاطلاق بوکیقتی تجویز ایتدکری کی متأخرین فقہای حنفیہ کورہ دہ بزم کی رفقہ حنفی نک بر مسئلہ دہ مثلاً مذہب شافعی نقیڈ ایتسی خود بخود جائز دکل ایسہ دہ حکم حاکم انضمامیلہ جائز اولسی شویلہ طورسون واجب بیلہ اولور۔ اذن امام ایسہ حکم حاکم دن اقوی اولسنہ انظراً صورت مشروحہ ایلہ میدانہ کلان قانون ارادہ خلافینہا بہ افتراق ایدنجہ واجب الہل اولہ جفندہ شہہ یوقدر۔ فصول بدایک اجتہاد و تقلید بحقی حل

احتوا ایلہ (لاحرج فی الدین) (یسروا ولا تسمروا) (واقوا لہ حق قاتہ) کی اوامر جملہ نک دلالتی و جینجہ وسعت و شمولی احتیاج و ضرورت ناس و عاقبت و استقبال حیات ایلہ متناسب و قطع عقل سازج بشرک مطالعہ صرفہ سبلہ غیر قابل تعین نیجہ احکام جملہ اسلامی واردر کہ انک حکم خفیہ سی، مصالح نافہمی عصر لردن صکرہ مشہود عیون آتباء اولور۔

بنابرین شوسرا اردن طولانی ازمۃ مختلفہ و امکانہ متعددہ اسلامیہ دہ وقوع یافتہ اولان حادثاتی حل ایتک وجوبی عہدہ لرینہ ترتیب ایدن ائمہ دین مینک (اختلاف امنی رحمة واسمہ) سربہ ماصدق اولان اجتہادات مختلفہ لریلہ قسماً زمانہ لرینہ قسمادہ استقبالہ انظراً صور ممکنہ و معقولہ دائرہ سندہ تدوین ایدیلن مسائل بین الاسلام مذاہب متعددہ میدانہ کتیر مش و بوکون دودی دستور العمل بولنشد۔

بولرک ہیبی بر حکمت حق و فک فرعی، جملہ سی شجرہ شریعتک ثمرہ سیدر۔ بو اختلافات اولیلہ براہجاب طبعیدرکہ ہیئت مجموعہ سی دلالات خفیہ ایلہ ضمناً احتوا ایدن قرآن جلیل البیان بو احکامی صراحۃ و تصادد عہدہ ایتیش اولسیدی بنہ یوقدر مسائل مختلفہ نک وجودی لازم کایر۔ و او وقت قرآن عظمت عنوان غیر قابل احاطہ ملیون لرلہ جلدی حادی بر کتاب اولور۔ بوکونکی محفوظیتی التہ غائب ایدردی۔ و بردہ انسانلر علم سایہ سندہ قزانہ جقلمی درجات اخرویہ دن محروم ایدلش اولور لردی۔

ایستہ بز بوکون بو اساسلرہ مالک اولدیمز جہلہ فقہ جلیل اسلامہ معتبر اولان بالجللہ مذاہب المزہ آلہرق زمانہ دہ کی (مع التأسف قبل اولان) مخصصیندن مرکب۔ ہر زردن اولورسہ اولسون۔ بحملہ جمعیتدن دہا وسیع بر ہیئت علمیہ تشکیل ایدوب بر طرفدن اوروپا قوانین ترجمہ ایدر۔ دیگر طرفدن ملل غیر مسلمہ ارباب اقتدار دن بر ہیئت حوقبہ بولیدر۔ و بالجللہ

مسئله کافیر ظن ایدرم .

شوراستی ده علاوه ایتمک ایسترم که بوسورتنده
ینه بتون استفاده من استحصانی حاوی اولان مذهب
خنی دن اوله جنی اونونلما لیدر . واقه اعلم ومنه التوفیق
کوچوک حمدی

— شرق ، غرب —

عنوان مقال اتخاذ ابتدیکم شو ایکی کله ، صوک
زمانلرده مضای الہلری اعتبارله دائره تعلق ونسبتلری
خیلی توسیع ایلمشدر . بولره العطف ایدن نظار تدقیق
وتحقیقک ایسه اونستده منتعجب ، تمتد بر ساحة پنهانی
تقیمه طوضری سیر اتمیسی طبیعی بولمشدر . بویله بر
فیقای فسیحده احاله خامه ایتمک ، فقرات لازمی احتوا
ایلمک شرطیله بیان فکر ومطالعه قالمشقی بیوک بر جرأت
اولدینی کی حد ذاتده متعذر ، باخود متسردر .
بنا برین بزلسنه مطبوعاتده گترته متدائر بولنان
شو ایکی کله جامه حقنده منسوب الہلری اعتبارله
تمدن ، فضیلت ، معرفت قطعه نظرندن بعض مطالعات
بسط ایتمک ایستوروز .

اولا شرقی ، شرقیلری بیش نظره الہم . شرقک
تاریخک کتب مقدسه نک ارا نه بیوردینی ادوار تاریخیسته
دوضری ارجاع فکر ونظر ایلرسک کوردوزر که شرق
ایلمک زمین تمدن خلق ، جلوه کاه فیض هدایت حقدر .
نیرتابان انسانیت ومدنیت ؛ اوخیره سازانظار اولان شعشمه
باهر سبله الک اوکجه شرقدن طلوع ایدرک بالتردیج غربه ،
بتون جهانه نشر انوار ایلمشدر . شرقک منویات
مقدسه سنه ، عالم شانه دال بر حجت ساطعه در که بتون
هیت بشریه نک هادیلری ، مکارم خلاق مبالغه ومتمملری
اولان پیغمبران عظام حضراتی ده شرقدن ظهور ایتشد .
دهاضرب ، حتی بتون جهان وادی ضلالت وخسرانده
یویان ایکن شرق ؛ انسانلی ، غایه خلقی ، سعادت

حقیقه یی او کرشمش ، عموم انسانی جلستکده بوحقایق
عالیه دن خبردار اولملرینه بالقعل سماعی بولونمشدر .
شرق و خیر خواهدر ، خادم انسانیتدر ، معلم فضیلتدر .
اخص تمثیاتی ، غایه سعی واجتهادی بین البشر خصائل
فاضله نک تقرر اتمسته خدمتدن عبارتدر .

تاریخک شکوک وذهول رده لری ارقه سنده قالان
ادوار ظنیسه سی شویله بر طرفه براقلمده بیک اوچوز بوقدر
سنه دئیری عنعات مونوقه سله بزه انتقل ایدوب کلکده
بولان ادوار یقینه سبله شهاد ایدرک سلسله مطالعاتی
یوروتلم .

بوگون غربک مدنیت فاضله قوانین واسمولى ديه
تطبیق ایتدکاری نوع اداره ظن ایدرم بیکر که شرقک
اولیمک حسن اخلاق قواعدی اوزرینه مبتنی ، مساوات
مطلقه یه صوک درجه رعاشکار بر نظارت ووسایتدن
عبارت بولنان طرز اداره عادلانه سی قدر حقوق بشریه یی ،
اسباب سعادت وتکاملی متکفل بولنسون .

خلفای راشدین حضراتک عهد کزینلری تشکیل
ایدن نوادوار جلیله خلافت (که الخلافه بعدی نلانون
سنه) منطوقجه اوتوز سنه دن عبارتدر . صور
حکومت حاضرده ن هیچ برینه انحلال ایتدیکی ،
وسلطنتدن کلیاعاری بولندینی عاقله یا کزملکات فاضله
ومکارم اخلاق قلوب اعمده تمرکز ایتدیچون بذل
ایدلن همت وعنايت سایه سنه ساده بر نظارت ووسایتله
زمام امور جمهور نه کورل عادلانه اداره اولمشدر .
برعاده که بو اداره عادلانه داخل دائره منجیبه سی
اولان امم ، اولاً تهذیب اخلاق ایدرک اخوت نسبیده دن
دها متین وقوتلی بر اخوت ایله ، بر جهت جامع ایله
یکدیگر کی ثابت صمیمی قرداش طمانینشیر وبوسایده
اولانجه خیرخواهقلبله بالعموم قرداشلرینه دست
تعاون واتحادی اوزاتمشلردر .

تأمین آسایش ایچون اعصار اخیرده مراجعت
وتطبیق ایدیلدیکی کی اوله جسیم دائمی فرقلر تشکیلنه